

Zápis

ze jednání Rady Ústavu biologie obratlovců AV ČR, v. v. i.

konaného v Brně dne 7. září 2026

Přítomni: (řazeno abecedně bez titulů): J. Bryja, V. Gvoždíková Javůrková, L. Kratochvíl, J. Krojerová, M. Reichard, V. Remeš, M. Vrtílek

Omluveni: M. Honza, M. Horský

Tajemnice: A. Fornůsková

Jednání Rady svolal a vedl předseda Rady Martin Reichard

Projednáno:

1. Úvodní slovo a rekapitulace jednání per rollam od poslední schůze Rady

Od posledního zasedání Rady pracoviště, které se konalo dne 13. března 2026, proběhlo pět hlasování per rollam:

1. Tři návrhy projektů do výzvy GAČR EXPRO (15. 4. 2026) – 9 hlasů podpořilo podání návrhů.
2. Cíle ředitele, Výroční zpráva a výrok auditora (30. 4. 2026) – 7 hlasů pro, 2 nehlasovali.
3. MSCA / OP JAK (6. 5. 2026) – 7 hlasů podpořilo podání návrhů, 1 se zdržel, 1 nehlasoval.
4. GAČR Lead Agency – Samaš (24. 6. 2026) – 9 hlasů podpořilo podání návrhu.
5. ERC granty – Reichard, Baird (24. 8. 2026) – 9 hlasů podpořilo podání návrhů.

Usnesení 10/2026: Rada pracoviště potvrzuje výše uvedená hlasování per rollam. Hlasování: Schváleno všemi 7 přítomnými členy Rady.

2. Zřízení Etické komise ÚBO

M. Reichard prezentoval podnět Barbory Pafčo na zřízení Etické komise ÚBO v souvislosti s platností nové legislativy (zákon 328/2025 Sb. o výzkumu, vývoji, inovacích a transferu znalostí). Od 1. ledna 2027 je příjemce institucionální podpory povinen zřídit etickou komisi a stanovit pravidla jejího jednání (nebo zajistit výkon činností etické komise prostřednictvím etické komise jiného příjemce). Ta podpoří fungování vnitřního systému ochrany etiky výzkumu, vědecké integrity a dobré vědecké praxe. Tato komise by také měla posuzovat etické aspekty výzkumu, zejména při práci s biologickým materiálem lidského původu. Ačkoli zákon umožňuje zajištění činnosti komise prostřednictvím etické komise jiné výzkumné organizace, je tento postup nepraktický a nevhodný. Vznik ani fungování komise však nejsou v kompetenci Rady pracoviště.

Závěr: Ředitel ve spolupráci s vedoucím THS připraví podklady pro zřízení Etické komise ÚBO, včetně návrhu její působnosti, složení a pravidel fungování, tak aby mohla zahájit činnost od 1. ledna 2027.

3. Návrh na zřízení nové výzkumné skupiny (O. Mikula) a diskuze k rozdělení výzkumných skupin do 3–5 oddělení

M. Reichard a J. Bryja představili návrh O. Mikuly na zřízení samostatné výzkumné skupiny a seznámili členy Rady s motivací a odbornými důvody tohoto návrhu. Rada měla s předstihem k dispozici také písemnou vizi nově navržené skupiny.

Následovala diskuse o smyslu a postavení výzkumných skupin v nově navrhované organizační struktuře ÚBO, jejich fungování, financování a možnostech pravidelného hodnocení. Členové Rady se zabývali také otázkou, jaká kritéria by měly výzkumné skupiny splňovat a jakým způsobem by mělo být posuzováno jejich další fungování, jejich vznik a slučování.

V. Remeš navrhl zvážit zrušení stávajících výzkumných skupin a zahájení procesu jejich nového ustavení na základě předem stanovených, jasných a jednotných podmínek, které při jejich vzniku nebyly definovány. J. Bryja následně představil současnou strukturu pracoviště a vysvětlil svou vizi jejího budoucího uspořádání s ohledem na výsledky proběhlých evaluací. Diskutována byla zejména možnost rozdělení ÚBO do 3–5 oddělení a jejich vztah ke stávajícím výzkumným skupinám. J. Bryja také představil aktuální návrh na rozdělení výzkumných skupin do nově vznikajících oddělení, jenž vznikl po diskusi s vedoucími skupin. O rušení formátu jednotlivých výzkumných skupin se zatím neuvažuje.

V. Remeš dále navrhl, aby se v rámci atestací k hodnocení zaměstnanci vyjadřoval také vedoucí příslušného oddělení. Cílem by bylo lépe zohlednit přínos jednotlivce nejen z hlediska jeho vědeckých výsledků, ale také z hlediska fungování a rozvoje týmu.

Diskuse se tak vedle samotného návrhu O. Mikuly zaměřila zejména na širší koncepční otázky organizace vědecké práce, nastavení odpovědností a budoucího rozvoje výzkumných skupin a oddělení na ÚBO. Diskutovala se i pozice Centra aplikované zoologie a jeho zaměstnanců a nejednotnost v zařazení zaměstnanců do výzkumných skupin (ne všichni zaměstnanci produkují vědecké výsledky jsou aktuálně členy některé výzkumné skupiny).

Na diskusi naváže schůzka vedoucích výzkumných skupin dne 30. září 2026, na níž bude pokračovat projednávání návrhu budoucí organizační struktury pracoviště.

Usnesení 11/2026:

Rada hlasovala o Usnesení 11/2026 ohledně podpory založení nové výzkumné skupiny „Phylogenetic systematics group“ na základě žádosti O. Mikuly. Při hlasování nebyl návrh ani podpořen, ani odmítnut.

Hlasování: 3 pro návrh založení nové pracovní skupiny, 3 proti, jeden se zdržel.

4. Výběr výsledků výzkumu dle Metodiky M17+

M. Reichard představil koncept hodnocení výsledků podle Metodiky M17+ a seznámil členy Rady s dosavadní praxí výběru výsledků. Navrhl, aby výběr probíhal po diskusi o parametrech hodnocení formou online hlasování členů Rady o výsledcích ze seznamu připraveného ředitelem a vedoucí knihovny Kamilou Třískovou.

V následné diskusi byla zdůrazněna potřeba vybírat výsledky, které představují kvalitní vědecký výstup s dopadem na příslušný obor. Při posuzování by měl být zohledněn zejména odborný význam výsledku, jeho citační ohlas a skutečnost, zda byla podstatná část výzkumné práce realizována na pracovišti.

V. Remeš doplnil, že při výběru je vhodné upřednostňovat starší výsledky v rámci příslušného časového okna (5 let), pokud splňují požadovaná kvalitativní kritéria. Tím lze zachovat potenciál novějších výsledků pro jejich případné uplatnění v dalších hodnoticích obdobích.

Závěr: Rada diskutovala o kritériích a způsobu výběru výsledků dle Metodiky M17+ a odpoledne bylo spuštěno online hlasování.

5. Volby členů Rady pro další funkční období (současné funkční období končí v prosinci 2026)

M. Reichard připomněl, že osmi současným členům Rady v prosinci 2026 končí funkční období. Noví členové Rady (3 externí, 5 interních) budou voleni na Shromáždění výzkumných pracovníků dne 20. října 2026. Funkční období V. Gvoždíkové Javůrkové trvá do 19. dubna 2029.

6. Kandidáti na Ceny J. Zimy a J. Gaislera – předběžné nominace a diskuse

M. Reichard informoval členy Rady o potřebě zahájit přípravu nominací na Cenu Jana Zimy a Cenu Jiřího Gaislera. Vzhledem k časovému harmonogramu udělování cen zdůraznil, že návrhy kandidátů na obě ocenění projedná až nově ustavená Rada pracoviště. Kandidáty mohou navrhnout vědečtí pracovníci ÚBO i pracovníci z jiných vědeckých pracovišť v ČR.

7. Plány genderové rovnosti (GEP)

A. Fornůsková seznámila členy Rady s aktuálním stavem přípravy nového Plánu genderové rovnosti (GEP). Platnost stávajícího čtyřletého GEP končí na konci září 2026.

V červnu a červenci 2026 proběhlo dotazníkové šetření mezi zaměstnanci, jehož cílem bylo zhodnotit jejich spokojenost a získat zpětnou vazbu k dosavadním opatřením v oblasti genderové rovnosti. Výsledky šetření budou využity při přípravě navazujícího plánu.

A. Fornůsková informovala, že návrh nového GEP bude do konce příštího týdne předložen interním členům Rady k připomínkování. Následně budou připomínky vypořádány a dokument připraven ke schválení.

Nový Plán genderové rovnosti musí být schválen do konce září 2026, aby byla zajištěna návaznost na stávající GEP.

8. Různé:

a) Financování chodu ústavu v roce 2026 a výhled k negociacím pro další období

J. Bryja seznámil členy Rady s aktuální situací v oblasti rozpočtu Akademie věd ČR a představil strategii a vizi dalšího rozvoje ÚBO.

Informoval, že dne 30. října 2026 proběhne jednání o možném navýšení institucionálního příspěvku pro ÚBO. Mezi hlavní priority pracoviště bylo zahrnuto zajištění financování technických pracovních míst a podpora vzniku juniorních výzkumných skupin a bioinformatického zázemí ústavu.

J. Bryja současně upozornil na přetrvávající nejistotu ohledně celkového rozpočtu Akademie věd ČR a případného navýšení prostředků pro další období. Vzhledem k dosud neuzavřeným rozpočtovým jednáním nelze v tuto chvíli přesně předjímat výši institucionálního příspěvku pro ÚBO. Podle aktuálně dostupných informací se však nepředpokládá jeho pokles.

Závěr: Rada vzala předložené informace o aktuální rozpočtové situaci a prioritách pro nadcházející negociace na vědomí.

b) Financování Journal of Vertebrate Biology

J. Bryja seznámil členy Rady s fungováním časopisu Journal of Vertebrate Biology (JVB) a s aktuální situací ohledně jeho financování. Na spolufinancování vydávání časopisu se v předchozích letech finančně významně podílela Česká zemědělská univerzita v Praze (ČZU). Tato smluvní spolupráce je ze strany ČZU ke konci tohoto roku vypovězena. ÚBO v této souvislosti aktivně hledá nového partnera, který by byl ochoten se na dalším fungování a financování časopisu podílet.

Závěr: Rada vzala předložené informace na vědomí.

c) Financování provozu elektrárny na Mohelenském mlýně

J. Bryja seznámil členy Rady s aktuální situací týkající se provozu malé vodní elektrárny v areálu Mohelenského mlýna a spolupráce se společností Amaprint. Informoval, že v současné době probíhá příprava a uzavření navazující smlouvy, v jejímž rámci dochází k aktualizaci dosavadních smluvních podmínek. Nová smlouva by měla v zásadě zachovat stávající model spolupráce, pouze s dílčími úpravami. Provoz elektrárny nyní společnost Amaprint zajišťuje také personálně. Součástí nového

smluvního ujednání bude rovněž navýšení finanční spoluúčasti společnosti Amaprint na opravách elektrárny.

Závěr: Rada vzala předložené informace na vědomí.

d) Přípomínka V. Gvoždíkové Javůrkové k nastavení tokenů pro *open access* publikování

V. Gvoždíková Javůrková vnesla dotaz k současnému systému přidělování tokenů pro publikování v režimu open access a k možnostem jeho optimalizace mezi jednotlivými vydavateli. J. Bryja a M. Reichard vysvětlili, že ÚBO je zapojen do konsorciálních smluv s vydavateli, v jejichž rámci hradí předplatné a získává omezený počet tokenů pro publikování. Počet přidělených tokenů je stanoven podmínkami příslušných konsorciálních smluv a pracoviště si jej nemůže samostatně volit. V diskusi zaznělo, že tokeny pro publikování u vydavatelství Elsevier jsou využívány ve větší míře, zatímco u vydavatelství Wiley je jejich čerpání nižší. Členové Rady diskutovali o možnostech efektivnějšího využívání dostupných tokenů v rámci stávajících smluvních podmínek.

e) Hromadně zřizované pojištění odpovědnosti za škodu (R. Blažek)

Rada projednala možnost sjednání hromadného pojištění odpovědnosti zaměstnanců za škodu způsobenou zaměstnavateli. V diskusi bylo konstatováno, že v současné době není k dispozici vhodné řešení, které by umožňovalo finančně výhodnější sjednání hromadné pojistky pro zaměstnance ÚBO. Sjednání pojištění je na rozhodnutí každého zaměstnance a souvisí také s náplní práce.

f) Hromadné školení v Magionu (R. Blažek)

Rada projednala možnost školení nově nastupujících zaměstnanců v systému Magion. Tajemnice Rady připomněla, že existuje instruktážní video zaměřené na fungování systému a jeho praktické využívání. Video bude zařazeno do Manuálu pro zaměstnance, aby bylo dostupné jako podpůrný materiál pro práci se systémem.

g) Školení o kybernetické bezpečnosti (R. Blažek)

Rada projednala možnosti uspořádání školení zaměstnanců v oblasti kybernetické bezpečnosti. Diskuse se zaměřila zejména na obecné zásady bezpečného chování na internetu, ochranu před nevyžádanou elektronickou poštou (spamem) a rozpoznávání podvodných zpráv a phishingových útoků. Členové Rady vnesli různé podněty k možnému obsahu a formě školení. Diskutována byla potřeba posílit povědomí zaměstnanců o základních kybernetických rizicích a praktických postupech, které mohou přispět k ochraně pracovních účtů, dat a informačních systémů ústavu.

Zapsala: Alena Fornůsková

Schválil: Martin Reichard

Minutes of the meeting of the Board of the Institute of Vertebrate Biology of the CAS, v. v. i.

held in Brno on 7 September 2026

Present: (listed alphabetically without titles): J. Bryja, V. Gvoždíková Javůrková, L. Kratochvíl, J. Krojerová, M. Reichard, V. Remeš, M. Vrtílek

Excused: M. Honza, M. Horsák

Secretary: A. Fornůsková

The meeting of the Board was convened by the Chair of the Board, Martin Reichard.

Agenda:

1. Opening remarks and review of per rollam proceedings since the last Board meeting

Since the last meeting of the Board, held on 13 March 2026, five per rollam votes have taken place:

1. Three project proposals for the GAČR EXPRO call (15 April 2026) – 9 votes supported submission of the proposals.
2. Director's objectives, Annual Report and auditor's opinion (30 April 2026) – 7 votes in favour, 2 did not vote.
3. MSCA / OP JAK (6 May 2026) – 7 votes supported submission of the proposals, 1 abstained, 1 did not vote.
4. GAČR Lead Agency – Samaš (24 June 2026) – 9 votes supported submission of the proposal.
5. ERC grants – Reichard, Baird (24 August 2026) – 9 votes supported submission of the proposals.

Resolution 10/2026: The Board confirms the above per rollam votes.

Vote: Approved by all 7 members of the Board present.

2. Establishment of the Ethics Committee

M. Reichard presented a proposal by Barbora Pafčo to establish an Ethics Committee at IVB in connection with the new legislation coming into force (Act No. 328/2025 Coll. on research, development, innovation and knowledge transfer). From 1 January 2027, recipients of institutional support will be required to establish an ethics committee and set rules for its operation (or ensure the performance of the ethics committee's activities through the ethics committee of another recipient). The committee will support the functioning of the internal system for safeguarding research ethics, scientific integrity and good research practice. The committee should also assess the ethical aspects of research, particularly research involving biological material of human origin. Although the law allows the activities of the committee to be provided through the ethics committee of another research organisation, this approach is very impractical. However, the establishment and operation of the committee are not within the remit of the Board.

Conclusion: The Director, in cooperation with the Head of THS, will prepare the documents for establishing the Ethics Committee, including a proposal for its remit, composition and operating rules, so that it can commence its activities on 1 January 2027.

3. Proposal to establish a new research group (O. Mikula) and discussion of dividing the research groups into 3–5 departments

M. Reichard and J. Bryja presented O. Mikula's proposal to establish an independent research group and informed the Board members of the motivation and scientific reasons for the proposal. The Board had also been provided with a written vision for the proposed group, in advance.

This was followed by a discussion of the purpose and position of research groups within the newly proposed organisational structure of IVB, their operation, funding and possibilities for regular evaluation. The Board members also considered what criteria research groups should meet and how their continued operation, establishment and merging should be assessed.

V. Remeš proposed considering the dissolution of the existing research groups and initiating a process to re-establish them on the basis of clearly defined, uniform conditions, which had not been specified when the groups were originally established. J. Bryja then presented the current structure of the institute and explained his vision for its future organisation in light of the results of the evaluations conducted. In particular, the possibility of dividing IVB into 3–5 departments and their relationship to the existing research groups was discussed. J. Bryja also presented the current proposal for allocating the research groups to the newly established departments, which was developed following discussions with the group leaders. The dissolution of the current research-group format is not currently being considered.

V. Remeš further proposed that, as part of staff evaluations, the head of the relevant department should also provide an assessment of the employee being evaluated. The aim would be to better reflect an individual's contribution not only in terms of scientific results, but also in terms of the functioning and development of the team.

Thus, in addition to O. Mikula's proposal itself, the discussion focused mainly on broader conceptual issues concerning the organisation of scientific work, the allocation of responsibilities, and the future development of research groups and departments at IVB. The position of the Centre for Applied Zoology and its employees was also discussed, as was the inconsistency in assigning employees to research groups (not all employees producing scientific results are currently members of a research group).

The discussion will continue at a meeting of the research group leaders on 30 September 2026, at which the proposed future organisational structure of the institute will be further discussed.

Resolution 11/2026:

The Board voted on Resolution 11/2026 concerning support for establishing a new research group, the “Phylogenetic systematics group”, based on O. Mikula's request. The proposal was neither supported nor rejected in the vote.

Vote: 3 in favour of establishing the new research group, 3 against, 1 abstention.

4. Selection of research results according to the M17+ Methodology

M. Reichard presented the concept of evaluating results according to the M17+ Methodology and familiarised the Board members with the existing practice for selecting results. He proposed that, following a discussion of the evaluation parameters, the selection should be made by an online vote of the Board members from a list prepared by the Director and the Head of the Library, Kamila Tříšková.

The subsequent discussion emphasised the need to select results that represent high-quality scientific outputs with an impact on the relevant field. The assessment should take into account, in particular,

the scientific significance of the result, its citation impact, and whether a substantial part of the research work was carried out at the institute.

V. Remeš added that, when making the selection, older results within the relevant five-year time window should be preferred if they meet the required quality criteria. This would preserve the potential of newer results for possible use in subsequent evaluation periods.

Conclusion: The Board discussed the criteria and method for selecting results according to the M17+ Methodology, and an online vote was started in the afternoon.

5. Elections of the next Board (the current term ends in December 2026)

M. Reichard reminded the Board that the terms of office of eight current Board members will end in December 2026. New Board members (3 external, 5 internal) will be elected at the Assembly of Research Staff on 20 October 2026. V. Gvoždíková Javůrková's term of office runs until 19 April 2029..

6. Candidates for the J. Zima and J. Gaisler Awards – preliminary nominations and discussion

M. Reichard informed the Board members of the need to begin preparing nominations for the Jan Zima Award and the Jiří Gaisler Award. Given the timetable for the awards, he emphasised that the candidate proposals for both awards will be considered by the newly constituted Board. Candidates may be nominated by IVB researchers as well as researchers from other scientific institutions.

7. Gender Equality Plan (GEP)

A. Fornůsková informed the Board members about the current status of preparation of the new Gender Equality Plan (GEP). The current four-year GEP period ends in late September 2026.

In June and July 2026, a staff survey was conducted to assess their satisfaction and obtain feedback on the measures implemented to date in the area of gender equality. The results of the survey will be used in preparing the follow-up plan.

A. Fornůsková informed the Board that the draft of the new GEP will be submitted to the internal Board members for comments by the end of next week. The comments will then be addressed and the document prepared for approval.

The new Gender Equality Plan must be approved by the end of September 2026 to ensure continuity with the existing GEP.

8. Other issues:

a) Funding of the institute's operations in 2026 and outlook for negotiations for the next period

J. Bryja informed the Board members about the current situation regarding the budget of the Czech Academy of Sciences and presented the strategy and vision for the further development of IVB.

He briefed the Board that a meeting on a possible increase in institutional funding for IVB will take place on 30 October 2026. The institute's main priorities include securing funding for technical positions and supporting the establishment of junior research groups and bioinformatics infrastructure at the institute.

J. Bryja also pointed out the continuing uncertainty regarding the overall budget of the Czech Academy of Sciences and any possible increase in funding for the next period. As the budget negotiations have not yet been concluded, it is not currently possible to predict the amount of institutional funding for IVB. According to currently available information, however, a decrease is not expected.

Conclusion: The Board took note of the information presented on the current budget situation and priorities for the upcoming negotiations.

b) Funding of the Journal of Vertebrate Biology

J. Bryja informed the Board members about the operation of the Journal of Vertebrate Biology (JVB) and its current funding situation. In previous years, the Czech University of Life Sciences Prague (CZU) made a significant financial contribution to co-funding the publication of the journal. This contractual cooperation will be terminated at the end of this year. In this context, IVB is actively seeking a new partner willing to participate in the continued operation and funding of the journal.

Conclusion: The Board took note of the information presented.

c) Funding of the operation of the power plant at Mohelenský mlýn

J. Bryja informed the Board members about the current situation concerning the operation of the small hydropower plant at the Mohelenský mlýn site and cooperation with Amaprint. He informed the Board that preparations are currently under way for signing an extension of the agreement, which updates the existing contractual terms. The new agreement should essentially maintain the current cooperation model, with only minor modifications. Amaprint is now also providing personnel for the operation of the power plant. The new contractual arrangement will also include an increase in Amaprint's financial contribution towards repairs to the power plant.

Conclusion: The Board took note of the information presented.

d) Comment by V. Gvoždíková Javůrková on the allocation of tokens for open-access publishing

V. Gvoždíková Javůrková raised a question about the current system for allocating tokens for Open Access publishing and the possibilities for optimising their use among different publishers. J. Bryja and M. Reichard explained that IVB participates in consortium agreements with publishers, under which it pays subscription fees and receives a limited number of publishing tokens. The number of allocated tokens is determined by the terms of the relevant consortium agreements, and the institute cannot choose their number independently. The discussion noted that publishing tokens with Elsevier are used to a greater extent, while their utilisation with Wiley is lower. The Board members discussed possibilities for using the available tokens more efficiently within the existing contractual conditions.

e) Group liability insurance for damages (R. Blažek)

The Board discussed the possibility of arranging group liability insurance for employees for damage caused to the employer. It was noted in the discussion that there is currently no suitable solution that would allow a more financially advantageous group policy to be arranged for IVB employees. An insurance agreement is a decision for each employee and also depends on the nature of their work.

f) Group training in Magion software (R. Blažek)

The Board discussed a proposal to train newly hired employees in the Magion system. The Board Secretary noted that an instructional video explaining how the system works and how it is used in practice is available. The video will be included in the Employee Manual as supporting material for working with the system.

g) Cybersecurity training (R. Blažek)

The Board discussed options for organising employee training in cybersecurity. The discussion focused in particular on general principles of safe behaviour on the internet, protection against unsolicited email (spam), and recognising fraudulent messages and phishing attacks. Board members raised various suggestions regarding the possible content and format of the training. The need to increase employees' awareness of basic cybersecurity risks and practical procedures that can help protect the institute's work accounts, data and information systems was discussed.

Recorded by: Alena Fornůsková

Approved by: Martin Reichard